

Debreceni Ítéltábla

Bhar.II.683/2025/11. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Debrecenben, 2026. április 1. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A rágalmazás vétsége miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2025. október 14. napján kihirdetett 1.Bf.199/2025/6. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott lakó-, és tényleges tartózkodási helye: Cím1 szám, személyi azonosító igazolványának száma: 707828 EE.

Indokolás

[1] A Nyíregyházi Járásbíróság a 2025. április 24. napján kihirdetett 14.B.27/2025/5. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat a rágalmazás vétsége [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.) 226. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette. A magánvádló által bejelentett fellebbezés nyomán eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 2025. október 14. napján meghozott 1.Bf.199/2025/6. számú ítéletével a Nyíregyházi Járásbíróság ítéletét megváltoztatta és Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki rágalmazás vétségében [Btk. 226. § (1) bekezdés]. Terhelt1 vádlottat a rágalmazás vétsége miatt megrovásban részesítette, illetve a magánvádló által megfizetett 10 000 forint feljelentési és 10 000 forint fellebbezési illeték kapcsán akként rendelkezett, hogy annak visszatérítését kérheti.

[2] Az ítélet ellen Terhelt1 vádlott és védője jelentett be fellebbezést elsődlegesen a vádlott felmentése érdekében, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő kötelezése végett. Fellebbezéssel élt továbbá az ítélet ellen magánvádlól magánvádló és jogi képviselője a kiszabott intézkedés súlyosítása érdekében, a vádlottal szemben próbára bocsátás intézkedés kiszabása végett.

[3] Az ítéltábla a másodfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezést a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[4] A felülbírálat során az ítéltábla mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a vádlott, illetőleg a magánvádló másodfellebbezése joghatályos-e, vagyis alkalmas-e a harmadfokú eljárás megindítására.

[5] A Be. 615. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú

bíróságéval ellentétes döntése esetén. A Be. 615. § (2) bekezdés a) pontja szerint ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett. A Be. 615. § (3) bekezdése alapján a bejelentett fellebbezés sérelmezheti az ellentétes döntést és az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő rendelkezéseket, így a kiszabott intézkedést is, így a bejelentett jogorvoslatok minden irányból joghatályosak.

[6] A Be. 618. § (1) bekezdés alapján a harmadfokú bíróság felülbírálta a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, valamint azon rendelkezését, illetve részét, melyet az elsőfokú bíróság ítéletében a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, továbbá az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki és milyen okból fellebbezett.

[7] A harmadfokon eljáró ítéltábla ellenőrizte, hogy az első- és másodfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat. Ennek során nem észlelt a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt úgynevezett abszolút eljárási szabálysértést, amely a bíróságok ítéletének a Be. 625. § (2) bekezdés a) pontjában előírt hatályon kívül helyezését indokolná. Vizsgálta azt is, hogy megvalósult-e bármely egyéb eljárási szabálysértés, de ilyet sem észlelt [Be. 618. § (1) bekezdés b) pont].

[8] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy abban helyes következtetésre jutott a törvényszék, hogy a járásbíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontjában írt okból részben megalapozatlan, mert az hiányos és téves következtetéseket tartalmazott, azonban a törvényszék a tényállás kiküszöbölése során részben tévesen alkalmazta az irányadó eljárási szabályokat és részben helytelenül hivatkozott a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított törvényi felhatalmazásra.

[9] Eljárása eredményeként a másodfokú bíróság így részben maga is megalapozatlan tényállást állapított meg. Az ítéltábla a Be. 619. § (3a) bekezdés alapján megállapította, hogy a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel részben törvénysértő módon állapított meg az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállást és emiatt a harmadfokú bíróság az ítéletnek a másodfokú bíróság ezen részében eltérő tényállás megállapítását eredményező részét kirekeszti a következők szerint.

[10] Mellőzi az ítéltábla a Nyíregyházi Törvényszék ítéletének [15] bekezdésében foglaltakat, mely szerint „E személyes találkozó során a vádlott azt állította, hogy a sérelmére a lopást magánvádlól követte el, mert a társasház kamerafelvételén jól látszik a személye, és magánvádlól azért hívta a játszótérre az alkalmazottjait, tanú4et és tanú5t, mert rájuk akarja kenni a lopást.”

[11] Ezen ténymegállapítást ugyanis a másodfokú bíróság a felülmérlegelés tilalmába ütköző módon rögzítette. A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Így nem mondhatja például azt, hogy az elsőfokú bíróság által elfogadott tanúvallomásra, hogy azt nem fogadja el, és az annak alapján megállapított tényeket mellőzi a tényállásból, illetve nem egészítheti ki vagy módosíthatja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást egy általa el nem fogadott tanúvallomás vagy vallomásrész alapján. A másodfokú bíróságnak tehát az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékokat kell alapul vennie, attól – megalapozott tényállás esetén – akkor sem térhet el, ha saját meggyőződése esetlegesen eltérő (Kúria Bhar.III.1.436/2018/8., EBH2019.B.9.).

[12] A tényállás megállapítása (ideértve az eltérő tényállás megállapítását is) csak az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékok alapján történhet. Az elsőfokú bíróság által

megállapított bizonyítást érintő iratok alapján a tényállás módosítása valójában nem más, mint ugyanazon bizonyíték alapján olyan további, az elsőfokú bíróság által nem megállapított ténynek a megállapítása, amit az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott, azonban a vádlott büntetőjogi felelőssége szempontjából releváns. Ide nem értendő az az eset, amikor az elsőfokú bíróság kifejezetten rögzítette, hogy az adott tény tekintetében a szóban lévő bizonyítékot nem fogadja el. Az iratellenesség kiküszöbölése pedig azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság nem a valós (az ügyiratokban rögzített) tartalma szerint vette figyelembe a bizonyítékot és ezt javítja ki a fellebbviteli bíróság az ügyiratok szerinti tartalom alapulvételével. Téves ténybeli következtetés esetén pedig az elfogadott bizonyítékból történő, a logika szabályainak meg nem felelő tény, következtetést helyesbít a jogorvoslat tárgyában elbíráló bíróság.

[13] Minden esetben azonban a tényállás módosításának alapja az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyíték (Kúria Bhar.III.1.436/2018/8., EBH2019.B.9.).

[14] Jelen ügyben megállapítható, hogy a játszóterén történt eseményeket illetően az elsőfokú bíróság a feljelentésben foglaltaktól eltérően állapította meg a tényeket, azt rögzítve, hogy nem hangzott el a Terhelt1 részéről az a kijelentés, hogy a sérelmére elkövetett cselekményt magánvádló1 magánvádló követte el. Mindezt az elsőfokú bíróság ítéletének [28],[29],[30] bekezdésében részletesen rögzítette is, mely szerint a tanúk ezzel kapcsolatos vallomásait nem fogadta el, arra tekintettel sem, hogy a tanúk ezen állítása a rendelkezésre álló hangfelvételen rögzített beszélgetés anyagával nincsenek összhangban.

[15] Nem vitás, hogy az elsőfokú bíróság tévesen azt rögzítette ítéletében, miszerint a titokban készült hangfelvétel anyaga törvénysértően szerzett bizonyíték és nem használható fel az eljárásban, azonban az ítéletből megállapíthatóan azzal összhangban - ebben a tekintetben egyébként helyesen - értékelte tanú4tanú5 és tanú6 tanúk vallomásait.

[16] A másodfokú bíróság, amikor azt rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság „nem teljeskörűen értékelte, illetőleg nem is vetette össze egymással” a rendelkezésre álló bizonyítékokat, valójában az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének meg nem engedett felülmérlegelését valósította meg. A [36] bekezdésében rögzítette a törvényszék az elsőfokú bíróság megállapítását tanú4 tanú kijelentését illetően, hogy a vallomása szerint azt mondta a vádlott a magánvádlónak, hogy „te voltál a kamerában”. Az ezt a következő bekezdésekben lényegében ugyanezen tényállítást más megfogalmazásban is rögzítette a törvényszék és ennek kapcsán hivatkozott végül arra, hogy az elsőfokú bíróság által idézett kijelentésen túl további kijelentései is voltak a tanúknak (másodfokú ítélet [37] bekezdés)

[17] A fentebb hivatkozottak szerint a másodfokú bíróság a megalapozatlanság kiküszöbölése során a tényállásban ugyanazon bizonyítási eszközökből származó bizonyítékokból eredő olyan ténymegállapításokat rögzíthetett volna, amelyeket az elsőfokú bíróság esetleg figyelmen kívül hagyott.

[18] Jelen esetben tehát nem arról van szó, hogy az elfogadott bizonyíték tartalmát iratellenesen (nem a valós tartalmának megfelelően) rögzítette az elsőfokú bíróság, hanem az elsőfokú bíróság egyértelműen határozottan állást foglalt abban a kérdésben, hogy a játszóterén történt események kapcsán mely bizonyítékokat fogadja el és melyeket nem.

[19] Az elsőfokú bíróság ezen megállapítása az elvetett bizonyítási eszközökből (tanúvallomások) származó bizonyítékokkal, az ügyben szerzett hangfelvétellel összhangban is álltak. Az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységével a játszóterén történetekkel kapcsolatban tehát egyet is lehet érteni, hiszen azt a becsatolt hangfelvétel is teljes mértékben alátámasztotta. Kitűnik, hogy a hivatkozott tanúk kifejezetten azért mentek oda, hogy megpróbálják a vádlott „szájába adni” azokat a kijelentéseket, amelyek miatt a

későbbiekben vele szemben a feljelentés megszületett, de a vádlott részéről olyan állítás nem hangzott el, amit a törvényszék az ítélete [15] bekezdésében rögzített.

[20] A Be. 619. § (3a) bekezdés alkalmazásával a törvénysértő módon megállapított eltérő tényállást a harmadfokú bíróság kirekeszti és ilyen esetben a másodfokú bíróság által felmentett vagy megszüntetéssel érintett vádlott bűnösségét is megállapíthatja, illetve a bűnösnek kimondott vádlott felmentéséről is rendelkezhet.

[21] Ennek következtében valójában a bűnösség kérdésében eltérő döntésre azért nem kerülhetett sor, mert a másodfokú bíróság által korrigált tényállás egyéb részében tartalmaz bűnösséget megalapozó tényadatokat. A másodfokú bíróság egyéb részeiben megalapozott tényállása a [12] pontban ugyanis azt tartalmazza, hogy a vádlott 2024. október 7. napján az elkövető személyének kiderítése céljából felhívta a közös képviselőt, tanú3 és kijelentette előtte, hogy tudja ki volt az elkövető. Elkövetőként a kertészt jelölte meg. A kertészt nem nevezte néven, mert nem tudta, hogy magánvádló1 magánvádló dolgozott a telken.

[22] Bár ezen ténymegállapítás is részben megalapozatlan hiányossága következtében, ezért annak második mondatát a Be. 619. § (3) b) pont alapján a bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiegészíti az ítéltábla akként, hogy „Elkövetőként a kertészt jelölte meg, *aki aznap dolgozott a társasház udvarán*”. Ezen kiegészítéssel, illetve helyesbítéssel a tényállás egyébiránt már teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 619. § alapján a harmadfokú eljárásban is irányadó lett.

[23] A közös képviselő irányába elhangzott kijelentésekkel kapcsolatban a tényállás módosítására a másodfokon eljáró törvényszéknek már törvényi felhatalmazása volt, azonban az ezzel kapcsolatos indokolást mégis módosítani szükséges. A másodfokú bíróság valójában nem csupán a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított jogkörében eljárva állapíthatott meg eltérő tényállást, hanem a Be. 593. § (2) bekezdés alkalmazásával a megalapozatlanság kiküszöbölése során a helyes tényállás érdekében az ügyiratok alapján az elsőfokú bíróságtól eltérő tényeket állapíthatott meg és ezen eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat immáron eltérően értékelhette.

[24] A Nyíregyházi Törvényszék a magánvádló jogorvoslata nyomán ugyanis helyesen hivatkozott ítéletében arra, hogy az ügyben beszerzett hangfelvételek a bírósági eljárásban bizonyítási eszközként felhasználhatóak voltak. Ezen hangfelvételek tartalmazzák azon beszélgetést is, melyben a vádlott beszélgetett a magánvádló feleségével. Ezen hangfelvételen – amit az elsőfokon eljáró bíróság tévesen rekesztett ki a bizonyítékokból –, tényként azonban megállapítható, hogy a telefonhívásban a vádlott egyértelműen állította, hogy már a facebookon keresztül beazonosította a kertészt és az is egyértelművé vált, hogy ezen tényállítást már a társasházkezelővel is közölte.

[25] Figyelemmel arra, hogy a bíróság téves indokok mentén rekesztette ki ezen hangfelvételt a bizonyítékok köréből (ami az elsőfokú eljárásban meghallgatásra került) és azzal kapcsolatban a magánvádló részletes vallomást is tett (Nyíregyházi Bíróság 14.B.27/2025/4. jegyzőkönyv), ezen új tény kapcsán az ezzel kapcsolatos bizonyítékok eltérő értékelésének a Be. 593. § (2) bekezdése alapján már nem volt akadálya.

[26] Ezen hangfelvételből, illetőleg a másodfokú bíróság által ehhez kapcsolódóan immáron helyesen értékelt bizonyítékokból rögzíteni lehetett azon eltérő tényeket, amelyek a vádlott bűnösségét alapozzák meg az ítéleti tényállás [12] bekezdésében. Valójában a feljelentés tárgya a közös képviselőnek tett becsületsértő nyilatkozat, majd a játszótéren

elhangzottak, amely eseménysorból a közös képviselő felé elhangzott becsületsértő kijelentésnek az ítéleti tényállásban való rögzítésére így megalapozottan került sor.

[27] Megjegyzendő, hogy a másodfokú bíróság helyesen utalt a játszótéri beszélgetésből arra (törvényszék ítéletének [42] bekezdése), hogy a vádlott a játszótéren bár már nem ismételte meg a becsületsértő kijelentést, azt elismerte, hogy a közös képviselő irányában illet „a mai nap folyamán mondtam”.

[28] Az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy a Nyíregyházi Törvényszék helyesen következtetett Terheltl vádlott bűnösségére. A pontosított tényállás alapján helyes a vádlott bűnösnek kimondása rágalmazás vétségében a Btk. 226. § (1) bekezdés alapján.

[29] Ki kell térni arra is, hogy a különböző helyen és időpontokban elkövetett becsületsértő kijelentések kapcsán a rágalmazás vétségének folytatólagos elkövetése felmerülhetett volna – a Btk. 6. § (2) bekezdése szerint ugyanis folytatólagosan elkövetett a bűncselekmény, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére rövid időközönként többször követ el –, de figyelemmel arra, hogy a harmadfokú bíróság a játszótéren elhangzottakat mellőzte a tényállásból, a folytatólagos elkövetésre történő utalás nem volt szükséges.

[30] A büntetéskiszabási körülményeket illetően a törvényszék helytállóan tárta fel és rögzítette az irányadó alanyi és tárgyi tényezőket, azokat helyesen értékelve jutott arra a megállapításra, hogy a létező legenyhébb intézkedés alkalmazása indokolt a vádlottal szemben, így a Btk. 64. § (1) bekezdés alapján alkalmazott megrovás törvényes.

[31] Törvényesen hívta fel a vádlottat a Btk. 64. § (2) bekezdés alapján arra, hogy a jövőben tartózkodjon bűncselekmény elkövetésétől.

[32] A járulékos kérdésekben is törvényes a másodfokú bíróság ítélete, így helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a magánvádló a megfizetett feljelentési illeték visszaigénylését kérheti, miután az elsőfokú ítélet ellen a magánvádló fellebbezése eredményre vezetett.

[33] A fentebb kifejtettek szerint az ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

[34] Az ítéltábla a Be. 617. §-a alapján alkalmazandó Be. 604. § (3) bekezdés c) pontja nyomán, a Be. 561.§ (2) bekezdés b) pontja szerint rögzítette a vádlott személyazonosító igazolványának számát, illetőleg a megváltozott lakó- és tényleges tartózkodási helyét.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s.k.
a tanács elnöke

Dr. Elek Balázs s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Toma Attila s.k.
a tanács tagja

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 2025. október 14. napján kihirdetett 1.Bf.199/2025/6. számú ítélete a harmadfokú végzéssel a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2026. április 1.

s.k.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura
a tanács elnöke